

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжкультурна комунікація»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Середня освіта. Мова і література (англійська)»
Факультет	Історико-філологічний
Кафедра	Романо-германської філології
Семестр	II
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська/англійська

Викладач	к.ф.н., доцент кафедри Нісаноглу Наталя Георгіївна
Контактна інформація	natalia_nisanohlu@megu.edu.ua

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Дисципліна «Міжкультурна комунікація» належить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми.</p> <p>Навчальна дисципліна знайомить студентів з основними засадами міжкультурної комунікації, національною специфікою вербальної та невербальної комунікації, міжкультурними стилями комунікації.</p> <p>Основними формами навчання є лекційні та практичні заняття. Лекції покликані розкрити базові теоретичні питання дисципліни; навчити застосовувати теоретичні здобутки у процесі вирішення практичних проблем; обґрунтувати значущість набуття міжкультурної компетенції. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання, формують у студентів систему поглядів щодо комунікації між представниками різних національних спільнот, національних стереотипів, моделей поведінки тощо. На практичних заняттях розглядаються проблемні питання курсу у формі дискусії та доповіді; презентації, створені студентами, передбачають інформаційно-пошукову роботу, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу та генеруванню ідей; застосування комп'ютерних технологій уможливує створення природного міжкультурного середовища. Курс викладається українською та англійською мовами.</p>
Мета та цілі	<ul style="list-style-type: none">• формування у студентів навичок здійснювати ефективну комунікацію з представниками інших мовних культур;• застосування вербальних та невербальних прийомів ефективної комунікації в ситуаціях міжкультурної взаємодії;• набуття вмінь демонструвати високу культуру іншомовного спілкування у міжкультурному просторі
Результати навчання	<ul style="list-style-type: none">• демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів,

	<p>реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо;</p> <ul style="list-style-type: none"> • демонструє здатність діяти автономно і в команді; • демонструє граматичну правильність, лексичний діапазон і соціолінгвістичну відповідність власного мовлення, вільно володіє сучасними лексико-граматичними, орфоепічними, орфографічними та пунктуаційними нормами англійської мови для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування в усному і писемному мовленні; • здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови; знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури; • використовує гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури; • взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої і вищої освіти.
Soft skills	<ul style="list-style-type: none"> • Навички комунікації, лідерство • Здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах • Вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді • Вміння управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів • Здатність логічно і системно мислити, креативність
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Педагогіка і психологія в закладах освіти», «Практичний курс англійської мови», «Сучасна зарубіжна література», «Методика викладання іноземної мови в закладах освіти»

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	К-сть балів
Тема 1. Міжкультурна комунікація як наука. Основні категорії міжкультурної комунікації.	Сутність, об'єкт і предмет міжкультурної комунікації. Аспекти міжкультурної комунікації. Використання Інтернету у процесі формування міжкультурної компетентності.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів.	4
Тема 2. Україна очима представників інших культур і навпаки.	Конфлікт «свого» і «чужого». Сутність національних стереотипів.	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	8
Тема 3. Система цінностей у різних культурах.	Матеріальні та духовні цінності. Розбіжності різних культурних ціннісних орієнтацій.	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	8
Тема 4. Вербальне та невербальне	Сутність вербальної комунікації. Лексика і фразеологія. Сутність, основні види і функції невербальної	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд	4

вираження національних особливостей.	комунікації. Міжкультурні відмінності кодів комунікації.	теоретичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів.	
Тема 5. Мистецтво у сучасному світі. Українська література у перекладах.	Національні шедеври кіно і музики, які має подивитися і послухати кожен. «Три зозулі з поклоном» Г. Тютюнника: аналіз новели.	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	8
Тема 6. Знайомтеся – Сполучені Штати Америки! (або інша країна за вибором студента)	Географічне положення і клімат. Визначні пам'ятки. Традиції, звичаї та цікаві факти з життя представників культури.	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	8
Тема 7. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації.	Основні типи культур (за контекстною спрямованістю, за спрямованістю мети діяльності, за дистанцією влади). Комунікативні стилі (прямий/непрямий, розгорнутий/згорнутий, особистісний/суспільно орієнтований, інструментальний/афективний). Міжкультурні особливості комунікативної поведінки.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів.	4
Тема 8. Звичаї та традиції: культурний аспект.	Традиційне весілля в Україні та інших країнах. весільна церемонія. Святкування Івана Купали.	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	8
Тема 9. Студентське життя. Інтернет-залежність молоді як феномен сучасного світу	Аспекти студентського життя. Заходи з попередження Інтернет-адикцій у різних країнах. Шляхи подолання проблеми.	Конспектування тематичного матеріалу, вивчення основних визначень і термінів виконання завдань практичної роботи.	8

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ : Академія, 2012. 288 с.
2. Нісаноглу Н.Г. Стратегія ухиляння від прямої відповіді в англomовному дискурсі. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Германістика та міжкультурна комунікація". 2022. № 1. С. 31–35.
3. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Стратегія дискредитації в англomовному публіцистичному дискурсі. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Германістика та міжкультурна комунікація". 2021. № 2. С. 43–47.
4. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Міжнародні відеоконференції як засіб розвитку іншомовної та інтеркультурної компетентностей здобувачів вищої освіти. Педагогічний пошук: науково-методичний вісник. 2020. № 3 (107). С. 11–13.
5. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Дискусійний кіноклуб як форма інтелектуального дозвілля студентів вищого навчального закладу. Проблеми сучасної освіти : збірник науково-методичних праць. 2020. № 11. С. 161–165.
6. Нісаноглу Н.Г., Мунтян С.Г. Маніпулятивна стратегія як стратегія дискурсивної реалізації концепту КОНСЕНСУС в англomовному публіцистичному дискурсі // *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2020. Т. 31 (70). № 4. С. 144–148.
7. Нісаноглу Н.Г. Співбесіда на вакансію вчителя за кордоном. Педагогічний вісник : науково-методичний журнал. 2019. № 4 (98). С. 53–54.
8. Нісаноглу Н.Г. Виховання толерантності як складової особистості здобувача вищої освіти. *Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 10 листопада 2022 року). Рівне, 2022. С. 153–155.
- 9.
10. Українська культура в англomовній інтерпретації = *Discovering Ukrainian Culture : Issues in Practice* : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Я.В. Бистров, О.І. Заграновська, Л.М. Ікалюк та ін. Вінниця : Нова Книга, 2013. 152 с.
11. Amant K. *St. Linguistic and Cultural Online Communication Issues in the Global Age*. London : IGI Global, 2007. 337 p.
12. Martin J.N., Nakayama T.K. *Intercultural Communication in Contexts*. New York : McGraw Hill, 2022. 481 p.
13. Patel F., Li M., Sooknanan P. *Intercultural Communication : Building a Global Community*. New Delhi : SAGE, 2011. 201 p.

Допоміжна

14. Алексеева І.О. Вступ до теорії міжкультурної комунікації : підручник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 300 с.
15. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ : Довіра, 2007. 205 с.
16. Блавацький С. Стереотипізація образу українців в західних медіа. Сучасна медіа культура: контент, концепції, перспективи (українсько-польський досвід) : колективна монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. С. 360–367.
17. Ісакова Т.О. Інтернет-залежність як новий феномен сучасного світу: сутність і проблеми (аналітична доповідь). Київ : НІСД, 2011. 47 с.
18. Левицька Л.А. Розвиток міжкультурної комунікації у закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання. *Вісник Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького*. 2021. № 2. С. 31–36.
19. Тарасенко Т.В. Мовні лакуни у міжкультурній комунікації. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. 2016. Вип. 10. С. 68–75.
20. Dombi J. *Intercultural Communicative Competence and Individual Differences : A Model for Advanced EFL Learners*. Cambridge : Cambridge Scholars Publishing, 2021. 188 p.

21. Gutiérrez B.F., Glimäng M.R., Sauro S., & O'Dowd R. Preparing Students for Successful Online Intercultural Communication and Collaboration in Virtual Exchange. *Journal of International Students*. Vol, 12, Issue 53, 2022. p. 149-167.
22. Jandt F.E. *An Introduction to Intercultural Communication : Identities in a Global Community*. 10th ed. Thousand Oaks : SAGE Publications, 2021. 1048 p.
23. Martin J.N., Nakayama T.K. *Experiencing Intercultural Communication : An Introduction*. 7th ed. New York : McGraw Hill, 2022. 372 p.
24. Morrison T., Conaway W.A. *Kiss, Bow, or Shake Hands*. Avon : Adams Media, 2006. 593 p.
25. Novinger T. *Intercultural Communication : a Practical Guide*. Austin : University of Texas Press, 2001. 208 p.
26. *Second Language Teaching and Learning through Virtual Exchange* / ed. by S.M. Hilliker. Berlin, Boston : De Gruyter Mouton, 2022. 286 p.
27. *The Cambridge Handbook of Intercultural Communication* / ed. by G. Rings, S. Rasinger. Cambridge : Cambridge University Press, 2020. 538 p.
28. *Virtual Exchange for Intercultural Language Learning and Teaching. Fostering Communication for the Digital Age* / ed. by A. Potolia, M. Derivry-Plard. London, New York : Routledge, 2023. 209 p.
29. Wicking P., Barrera J., Suzuki S. International Virtual Exchange : Task Design, Implementation and Assessment. *Meijo University Journal of the Faculty of Foreign Studies*. Issue 4. 2021. P. 61-71.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Теми 1-9)	60
Підсумковий контроль – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	

64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни